

Llocs d'interès

Aqüeducte de Vilageriu o Barbat

L'qüeducte de Barbat és un monument que possiblement data de l'època medieval. Així, l'qüeducte permetia traspasar d'una a l'altra banda del Torrent de Güells, que en aquest espai marca els límits dels termes municipals de Balenyà amb Tona.

08550 Balenyà

Camp d'aviació i refugis de la Guerra Civil

Va ser en el context de la Guerra Civil espanyola que, en els camps de conreu que envolten la casa de Can Moianès, al límit nord del terme municipal de Balenyà, es va construir un dels 4 camps d'aviació de la comarca d'Osona.

08550 Balenyà

Camí ral

Els Hostalets de Balenyà ha estat lloc d'intersecció de camins, entre els quals destaca el Camí de la Cerdanya, que s'utilitzava sobretot com a carrerada o pas de bestiar que anava dels Vallès a la Cerdanya, i el Camí Manresà, que comunicava el Montseny amb el Pla del Moianès.

08550 Balenyà

Camí romà

Balenyà va ser terra de pas de la via romana imperial.

08550 Balenyà

Creu del terme de Balenyà

Creu de terme barroca de finals del segle XVII situada a l'entrada frontal de l'antiga sagrera de Sant Fruitós de Balenyà.

És una creu de dues parts, injectada en plom i subjectada al màstil amb una ànima de ferro (ara d'alumini).

08550 Balenyà

Edifici la Pista

L'antiga Pista va ser l'edifici més popular d'Els Hostalets de Balenyà des de la postguerra fins a finals de la dècada de 1980. Era un centre cívic i, en el seu recinte, s'hi podia trobar un bar i un espai per practicar diferents esports, com ara els "bolos", el "frontón" i el patinatge.

08550 Balenyà

El Puig Castellar o El Castellar

El Puig Castellar o El Castellar és el cim més alt de tot el terme municipal, amb el seus 1.017 metres d'alçada. Se situa al nord de la urbanització del Puigsagordi i fou un assentament iber. Els ausetans situaven els seus nuclis en punts estratègics per controlar el territori i el Puig Castellar n'era un.

S'hi han trobat diverses restes iberes com ara trossos de ceràmica, monedes i altres tipus d'objectes, que es conserven al Museu Episcopal de Vic. Actualment, el cim està coronat per una moderna creu de pedra datada de l'any 1968.

08550 Balenyà

El safareig i La Font de Vall-Ilossera

La Font de Vall-Ilossera és una de les fonts que es troba més accessible des del nucli urbà d'Els Hostalets de Balenyà.

Però el que dóna un sentit especial a aquest indret és la presència del safareig. Una construcció que ara ha quedat en total desús, però que no fa tants anys, abans de l'eclosió de les rentadores mecàniques, era un lloc de trobada i de convivència, sobretot de les dones més joves de la casa, que hi passaven llargues estones rentant la roba, estenent-la i fent sabons.

08550 Balenyà

La Sauva Negra

La Sauva Negra és un bosc (fageda) d'una singular bellesa, protegit dins del Pla d'Espais d'Interès Natural. Se situa just en el punt de trobada dels termes municipals de Castellcir, Balenyà i Centelles, al sud-oest de Santa Maria Savall. D'un total de 110 hectàrees, 2,6 formen part del municipi de Balenyà.

08550 Balenyà

Masos

Actualment, les principals construccions del terme, després de les esglésies, són els vells masos, alguns d'aspecte sever i senyorial com el Garet de Dalt, el Pla, la Riera, l'Illa, la Tria i Vall-Ilossera; o bé masos antics farcits d'història com Barbat, Rovanyà, l'Homet, Taravau, l'Aguilar, mas el Jalech i el mas Fonderola.

Un dels més propers al nucli urbà és el molí de l'Illa, un edifici del segle XVII construït sobre una estructura d'origen medieval, segons sembla, a partir del parament i els cossos contigus a la sala de moles. Aquesta hipòtesi quedaria reforçada per l'existència del pont medieval que permet accedir al molí.

08550 Balenyà

Natura

Els plans de l'Ajuda són l'indret on hi ha més biodiversitat del municipi.

08550 Balenyà

Pou de Glaç i Pont del Molí del Verdaguer

A tocar del camí ral, que va des de l'Ajuda cap a Tona, podem trobar el pou de glaç del Molí del Verdaguer. Aquest pou és una cavitat excavada a la roca d'uns dotze metres de profunditat des de la porta d'entrada, i d'uns quinze metres aproximadament des de la cúpula de roca. Està construït en pedra marga (sediment del mar), típica de la zona. Al nord del pou, just al final del camp, s'insinua una bassa de poca profunditat que servia per congelar el glaç. Aquests pous es realitzaven amb el propòsit d'omplir-los de gel o neu després de les nevades, per tal de disposar-ne durant la resta de l'any.

08550 Balenyà

Restes prehistòriques

A la zona del Puigsagordi es poden trobar les restes de diferents dolmens.

08550 Balenyà

Roc Gros o Roc de la Guàrdia

Turó de 809 m d'altura, ric en fòssils i restes prehistòriques, que s'eleva a més d'un quilòmetre i mig a l'oest del Santuari de la Mare de Déu de l'Ajuda.

Té dos miradors. El primer, en direcció al Montseny, amb vistes als municipis de Balenyà i Centelles, i dels cims de Tagamanent i del Matagalls. El segon, amb una excepcional vista de la Plana de Vic, els cingles de Tavertet i els Pirineus al fons.

08550 Balenyà

Santa Maria Savall

Santa Maria Savall és una antiga església i un petit convent a l'extrem meridional del municipi de Balenyà, a la capçalera de la riera de Castellcir i davant el massís de la Sauva Negra.

És de gran importància atenent al període al qual pertany. Així, aquesta capella va allotjar durant un curt període de temps una comunitat de donades, que es troba documentada des del 898 i, des del 1121, la trobem referenciada amb el nom de Santa Maria de Sauva Negra.

08550 Balenyà

Santuari de la Mare de Déu de l'Ajuda

Horari d'estiu: de 9 matí a 19 h. tarda Horari d'hivern: de 9 matí a 18 h. tarda

El Santuari de la Mare de Déu de l'Ajuda va ser en temps antics el nucli del municipi. Es creu que l'església ja devia estar edificada a finals del segle IX, quan es va restaurar la diòcesi de Vic, després de la reconquesta portada a terme per Guifré el Pilós.

Probablement es va començar a construir a partir de l'inici del segle VI i es va consagrar l'any 1083. Ha tingut noms tan diversos com Santa Maria de les Dones (segle XII) o Verge de la Bona Sort (segle XVII). El nom actual prové del segle XVIII, quan la població demanava a la Verge protecció per les epidèmies de pesta.

08550 Balenyà
